

SEKTI PASKUI AVINĖLĮ

Ištrauka

Pratarmė prancūziškajam leidimui

Pirmą kartą ši knyga buvo išleista 1978 m. Ją rengiant tiesiog užrašyta tai, kas buvo išdėstyta šnekamąja kalba. 1995 m. išleista antrą kartą be esminių taisymų. Tik tekstas labiau pritaikytas skaitymui ir nuorodomis papildytos pastabos.

Tegu šios rekolekcijos, skaitytos jaunimui 1977 m., padeda mums kuo giliau priimti "gyvojo vandens sroves", plūstančias iš pervertos Avinėlio širdies (Jn 7,37), kad jame Šventosios Dvasios įkvėpimu "Dievo garbei ir pasaulio išganymui" Marija, Bažnyčios Motina, galėtų paaugoti mus Tėvui.

Pratarmė lietuviškajam leidimui

Ruošiant lietuvių skaitytojui šią jau į daugelį kalbų išverstą knygą norėta kiek galima ištikimiau perteikti originalo dvasią. Todėl paliktas šnekamosios kalbos stilius, remtasi autoriaus nuostata pirmenybę teikti minties aiškumui. Dėl specifinių prancūzų ir lietuvių kalbų skirtumų, sunkiai išverčiamų terminų vartojimo (pvz. présence, intelligence - raison, Verbe - parole) lietuviškas tekstas kartais gali pasirodyti nedailus, tačiau tikimės, kad ši trūkumą su kaupu atsvers tuo tekstu išreiškiamo turinio gelmė ir grožis.

Leidėjai

ĮŽENGTI Į DYKUMĄ

Kadangi kartu susirinkome į rekolekcijas, iš karto sutarkime, kokia dvasia gyvensime šias keletą dienų. Šventosios Dvasios vedami pamėginsime išsiskverbti į Jėzaus slėpinį, Avinėlio slėpinį, ir atrasti tai, ką pats Jėzus nori mums pasakyti, perteikti: kaip jis žiūri į Tėvą, kaip jis duoda mums Šventąją Dvasią (Šventoji Dvasia mus veda pas Jėzų, o Jėzus mums suteikia Šventąją Dvasią), kaip jis žiūri į Mariją, į Bažnyčią... ir kaip jis žiūri į kiekvieną iš mūsų. O juk būtent mes atliekame šias rekolekcijas Kristaus akivaizdoje, vedami Šventosios Dvasios, kad suprastume, kas yra krikščioniškasis gyvenimas.

Kaip tik to siekiame, kol gyvename žemėje. Norime atskleisti savo krikščioniškojo gyvenimo reikšmę - taip pat ir žmogiškojo gyvenimo, tačiau perkeisto, įimto į krikščioniškąjį. O šis yra prasmingas tik tiek, kiek atrandame ryšį su Jėzumi, kiek suprantame Jono Apokalipsės šūkio reiklumą (šūkio, prie kurio turėsime nuolatos grįžti per šias keletą dienų): "Sėkti paskui Avinėlių, kur tik jis eina".

Kad pabandytume suprasti, ką tai reiškia, mes kaip Nykštukas iš pasakos eisime ieškoti Avinėlio paliekamų ženklų... Ir tai tiesa, Jėzus mus nuolatos aplenkia, priversdamas "bėgti iš paskos". Tikėkimės, kad per rekolekcijas judėsime kiek greičiau nei paprastai. Paprastai mes velkamės... Rekolekcijos - tai laikas, kada turime "pasivyti" Avinėlių, priartėti prie jo, kad iš tiesų sektume paskui jį ir sutiktume jo žvilgsnį. Akivaizdu, kad einame gerai nežinodami, jei sekame paskui Jėzų tik iš tolo, bet jei esame visai šalia, jei sekame paskui Avinėlių tikrai iš arti, tuomet jis atsigręžia ir pažvelgia į mus.

Jėzaus žvilgsnis į mus!.. Rekolekcijose svarbiausia - ieškoti Avinėlio žvilgsnio, nukreipto į mus, kad suprastume, ką reiškia jo meilė, ką reiškia mūsų ryšys su juo, - slėpiningasis tikėjimo, vilties ir meilės ryšys. Šios dieviškosios dorybės, kurioms paprastai kyla pavojus likti kažkuo abstrakčiu ir tolimu, turi tapti tuo, kas mumyse yra gyvybiškiausia ir konkrečiausia. Tikėjimas - šviesos ryšys su Jėzumi, suteikiantis mums paties Kristaus šviesą; viltis, kuri mus susieja su Jėzumi, įgalindama juo remtis; ir meilė - gilusis Kristaus ir mūsų širdžių ryšys, kurį kaskart turime vis labiau atskleisti. Jokio kito tikslo rekolekcijos neturi.

Mūsų ryšys su Jėzumi reiškiasi pačiais įvairiausiais pavidalais, ir todėl jo ieškoti turime tikėdami, vadinasi - nematydami. Pamėginsime patikslinti, kas yra ši tikėjimo tamsuma ir kaip tikėjimas gali būti išbandymu, tuo pat metu būdamas dovana. Kaip keista - dovanos, kurios yra ir išbandymai! Ir vis dėlto tai tiesa: tikėjimas yra ir Dievo dovana, ir išmėginimas; viltis yra ir Dievo dovana, ir išmėginimas... Ir tik meilė yra gryna dovana, pati savaime nebūdama išbandymu. Tačiau dėl tikėjimo ir vilties ji kartais taip pat tampa išbandymu. Sunku mylėti, kai negali nei turėti, nei matyti! Kaip tik todėl krikščionio gyvenime būtinos ypatingos akimirkos, skirtos atsigausti, atstatyti jėgas šalia Jėzaus. Juk tai ir yra rekolekcijos.

Būtent todėl rekolekcijų metu tylima, nes tyla sustabdo mūsų įprastinį plepėjimą. Būtų išpūdinga vieną vakarą suskaičiuoti, kiek nereikalingų žodžių pasakėme per dieną ir kiek tokių žodžių išgirdome iš kitų. Juk taip nutinka ir mums, ir kitiems... Štai kodėl reikia tylos - kad galėtume šiek tiek atsiskirti.

Nekalbu apie vienumos rekolekcijas, kada visi būna savo trobelėse, atsiskyre, o prieš akis plyti bekraštė dykuma... Tai būtų nuostabu, tačiau kai kurie šito nepakeltų. Jau baigiantis pirmajai dienai jie sakytų: "Greičiau, greičiau išvyksta!" Ir jie iškeliautų, nes išbūti visą dieną dykumoje nėra lengva. Tiems, kurie turės galimybę, patarčiau paragauti dykumos, pabūti bent keletą dienų. Nebūtinai tokios kaip Sachara. Svarbu rasti visišką tylos vietą. Gali būti nelengva, kadangi kartais bijome tylos, esame įpratę nuolat girdėti aplinkui kalbant.

Žinoma, nereikia ieškoti tylos dėl tylos - tai būtų visiškai beprasmiška. Ji mums reikalinga, kad galėtume kiek atsiskirti, atsitverti, pasislėpti toje

"vidinėje celėje", kurią mumyse sukuria tyla. Tuomet ir kiti yra ne tokie trikdantys ir ne tokie sutrikę. Būdami šalia tylinčio žmogaus, ir patys panyrame į tylą. Tada ji mūsų visiškai nevaržo, ypač žinant, kad visų paprašyta jos laikytis. Aišku, iš anksto nieko nežinodamas gali nejaukiai pasijusti šalia žmogaus, kuris visą laiką tyli. Imtum sau galvoti: "Ar jis ant manęs užpyko? Jis tyli! Kas jam?.." - nežinotum nė ką bedaryti. Tačiau rekolekcijų metu žinome, kad visų paprašyta laikytis tylos, todėl kiekvienas gali jaustis laisvai.

Supraskime, jog tyla yra esminis rekolekcijų reikalavimas. Tiesą sakant, jos visuomet numato tam tikrą atsiskyrimą, vidinę dykumą, į kurią įžengiame, kad pagarbintume Dievą. Mėgindami tai suvokti, prisiminkime Senojo Testamento tekstą, pasakojantį apie Mozės pašaukimą. Dievas liepė Mozei eiti pas savo tautą ir išvesti ją trijų dienų kelionei į dykumą, kad tenai Izraelis garbintų ir iš naujo atrastų savo pašaukimo prasmę. Izraelio tauta tuo metu gyveno Faraono priespaudoje, buvo verčiama dirbti grandiozinėse piramidžių statybose. Šiandien kalbėtume apie greitkelių ar kitų panašių dalykų statybas... Tai tiesa, mus visus yra pavergęs Faraonas, anonimiškas Faraonas. Visi esame itin užsiėmę darbais, įvairiomis programomis, visu tuo, ką privalome padaryti... ir galiausiai neberandame laiko maldai.

Vieno žmogaus, grįžusio iš kelionės į Indiją, paklausiau, kas jam ten pasirodė neįprasta. Jis paprasčiausiai pasakė: "Mūsų senutėje Europoje (ir Amerikoje būtų taip pat), kai kam nors pasakai, kad reiktų pasimelsti, tau atsako: "O ne! Aš neturiu laiko, turiu labai daug darbo..." Ten išgirdau nuostabią mintį: "Nebeturiu laiko darbui, nes nuolatos meldžiuosi." Žinoma, ir čia galima persistengti, tačiau aišku, ką jis norėjo pasakyti. Tai tikra tiesa, visi esame perdėm užimti darbais. Ne tinginystė yra didžiausia mūsų laikų yda. Pasitaiko ir šito, tačiau ne tai dominuoja. Mano manymu, didžiausias mūsų trūkumas yra tai, kad nebesimeldžiame. Ko gero, dabartinės epochos blogybė yra kaip tik ši - mes pamirštame melstis.

Darbas, kai esi jame šiek tiek įgudęs, - išskirtinai malonus dalykas, nes leidžia tobulėti, tapti protingesniam, daug ko išmokti. Dirbti yra puiku! Ypač protinį darbą, net jei kartais būna sunku. Intelektualinė veikla ypatinga tuo, kad kuo daugiau dirbi, tuo protingesnis tampi ir tuo labiau patinka dirbti. Taigi nuolatos žengi pirmyn. Tačiau yra pavojus apsvaigti nuo darbo ir manyti jame atradus krikščioniškojo gyvenimo prasmę. Ne. Krikščionio gyvenime darbas būtinas, tai tiesa, ir svarbu suprasti, kokia jo vieta krikščioniškoje pasaulėžiūroje. Tačiau krikščioniškasis gyvenimas reikalauja šio to daugiau nei darbas. Jis reikalauja susitikimo su Dievu. Gyventi krikščioniškai - tai būti susijus su Dievu. O darbas mus sieja ne su juo, bet su žemesne už mus tikrove: su materija, su medžiu, su žeme... arba su knygomis. Mes keičiame šią tikrovę, dirbame su ja išvien, kad realizuotume savo kūrybą. Tad darbas yra mūsų santykis su pasauliu, su fizine visata. Būtent todėl jame negalime rasti savo tikslo, gyvenimo prasmės. Tai surandame tik atrasdami Dievą. Bet... kaip atrasti Dievą?

Izraelio tauta turėjo pradėti trijų dienų žygiu per dykumą. Mes eisime kiek greičiau, kadangi esame krikščionys (nebepriklausome Senajai Sandorai), o krikščionims būdinga meilės skuba. Štai kodėl iš karto, jau rytoj turėsime atskleisti garbinimo prasmę, leistis trijų dienų žygiui į dykumą, kad garbintume. Rekolekcijos sumanytos tam, kad atrastume šį pirmąjį susitikimą su Dievu - garbinimą. Perdėm jį užmirštame. Jeigu paprašyčiau

jūsų paimti popieriaus lapelį ir parašyti, kas yra garbinimas ir ar esate tai patyrę, be abejo, sulaukčiau gana stebinančių atsakymų. Ką reiškia garbinti Dievą? Ar tikrai tai žinome iš patirties, ar galime tik pateikti atmintinai išmoktą atsakymą?

Garbinti Dievą - tai stoti jo akivaizdon. Iš esmės garbinimas yra mandagumo išraiška Dievo atžvilgiu. Pripažįstame, kad Dievas Kūrėjas yra čia, su mumis, kad jis mus myli, kad dabar kuria mūsų sielą, ir mes atsiduodame į jo rankas, norime stotis jo akivaizdon. Bet priartėti prie Dievo galima tik garbinant. Garbinti - tai grįžti prie ištakų.

Péguy sako, kad filosofija - tai grįžimas prie ištakų. Iš tiesų nebežinome, kas yra filosofija. O juk tai iš tikrųjų didis dalykas, padedantis atskleisti žmogiškosios prigimties gelmes. Tad rekolekcijų metu kartais grįšime prie filosofijos, kad taptume protingesni, kad labiau mylėtume. Ir čia filosofija pasitarnaus tikėjimui: turėsime būti protingi dėl Dievo ir dėl artimo. Artimo atžvilgiu tai bus iš dalies lengva: rekolekcijų metu reikės laikytis tylos. O būti protingam Dievui - pirmiausia stengtis garbinti, melstis.

Tiesą sakant, rekolekcijos mus turi išmokyti melstis. Jos turi mus išmokyti būti protingais Dievui, Kristui. Ir manau, jog rekolekcijoms galime pritaikyti tai, ką Péguy sako apie filosofiją: "Dauguma žmonių plaukia pasroviui. Netgi lavonai plaukia pasroviui." Aiškiai matome - plaukiant pasroviui net nebūtina būti gyvam, užtenka natūralaus svorio. Tai - "lentos dvasingumas"! Kai žmogaus klausi, kodėl jis vienaip ar kitaip elgiasi, jis atsako: "Visi taip daro". Tai ir yra "lentos dvasingumas". Vis leidiesi, leidiesi pasroviui... Na ir kas - visi taip daro...

Reikia grįžti prie ištakų, o tai jau sunku. Žinia, to nereikia daryti vien dėl malonumo plaukti prieš srovę, būti priešgyna. Ne. Svarbiausia - eiti prie ištakų. Toks yra tikslas. Aišku, yra žmonių, kurie nenori to daryti, bet mėgsta priešgyniauti. Tai jau kas kita - ir ne koks nors savitas "dvasingumas", o paprasčiausiai blogas charakteris, kai žmogus užsispiria tik todėl, kad jam taip patinka. Ne šito reikia siekti. Mes stengiamės grįžti prie ištakų. Tačiau "nedaugelis pakyla prie ištakų", kaip sako Péguy. Tam, kuris to ieško, kartais tenka susitaikyti su vienatve.

Krikščionis turi būti išties tvirtas, kad kiltų prie ištakų, o ne leistųsi pasroviui, elgdamasis "kaip visi". O grįžti prie ištakų reiškia garbinti. Tik garbindami galime rasti ištakas. Garbinimas reikalauja pastangų. Garbiname ne taip, kaip kvėpuojame ar uodžiame gėlę, sakydami: "Kaip skaniai kvėpia!" Ne, Dievo taip negarbiname. Kai kurie žmonės sako: "Melstis - tai paprasčiausiai būti savimi." Atsargiau, tai priklauso nuo aplinkybių! Ką reiškia "būti savimi"? Esame savimi įvairiausiais būdais: ilsėdamiesi, žiūrėdami į save veidrodyje, klausydamiesi kitų... ir galima būti savimi pačioje savo būties gilumoje.

Kad pakiltum prie ištakų, reikalingas valios aktas. Netgi manyčiau, jog tai yra pamatinis valios aktas. Vadinasi, valios stokojame todėl, kad nebegarbiname. Gali atrodyti keista, tačiau tai tikrai tiesa. Kai žmogus nebegarbina, jis tarsi klajoja be tikslo ir neišvengiamai yra nunešamas pasroviui, nes pristinga valios. Kad pasiektum ištakas, reikia to norėti. Kad atliktum garbinimo aktą, reikia to norėti. Štai kodėl rekolekcijų metu turime stengtis garbinti. Prašykime Šventosios Dvasios, kad mus mokytų, nes

būtent ji yra garbinimo mokytoja. Pamokslininkas tik nurodo kryptį. Bet kai imi garbinti, Šventoji Dvasia ateina į pagalbą, kad išmokytų atlikti šį elementarų veiksmą, nes garbinimas yra krikščioniškojo gyvenimo pradžia ir pamatas.

Prisiminkime mūsų Viešpaties žodžius: Jei norite pasistatyti namus (o juk mes visi statome namus - Dievo šventovę, esančią mumyse), nestatykite jų ant biraus smėlio, nes namai sugrius. Raskite uolą ir statykite ant jos. Garbindami kaip tik ir atrandame uolą, atrandame giluminį sąlytį su Dievu, tą intymųjį mūsų priklausomybės nuo jo tašką. Garbindami atrandame Kūrėją savo būties gelmėje. Dievas, anot garsiojo šv. Augustino posakio, yra artimesnis mums negu mes patys sau. Ir tai tiesa: kadangi jis mus kuria iš vidaus, tarp jo ir mūsų nėra jokio atstumo. Tad turime atrasti šį jo buvimą mumyse, atrasti šį šaltinį, "trykštančią versmę", kadangi Dievas yra toji pirminė versmė, iš kurios trykšta kiekviena šviesa ir kiekviena meilė, iš kurios kyla kiekviena būtis.

Surasti šią versmę! Mes tai galime padaryti tik mylinčiu garbinimu. Juk garbinimas iš tiesų yra meilės aktas. Tačiau ši meilė ypatinga: tai ta radikali mumyse glūdinti meilė, kuri įgalina atsiduoti į Dievo rankas. Žinome, jog atėjome iš Dievo ir einame į jį; mes stojame priešais Dievą (štai kodėl sakiau, kad garbinimas yra mandagumo išraiška Dievo atžvilgiu). Mes pripažįstame, kad Dievas yra čia, ir todėl pasirenkame tą laikyseną, kuri pridera kūriniui, norinčiam pripažinti savo Kūrėjo artumą. Dievas yra mūsų širdies gilumoje, mūsų dvasios gilumoje - ir mes tai pripažįstame.

Garbiname visuomet su Jėzumi, su Marija. Negalime garbinti be Kristaus. "Nuo manęs atsiskyre, jūs negalite nieko nuveikti". Kristus pirmiausia mus išmoko garbinti. Jis tam ir atėjo, kad mus šito išmokytų. Kada tik garbiname, garbiname kartu su juo. Ir Marija visada yra šalia...

Labai svarbu suprasti, kad iš tikrųjų garbinti galime tik su Jėzumi, nes čia kalbama apie garbinimą "dvasia ir tiesa", garbinimą su meile. Mums gera būti Dievo artumoje, nes žinome, jog jis mus myli, ir norime atrasti tą Pirmąją Meilę, kuria esame išskirtinai mylimi. Mes į šią vienintelę meilę atsakome ypatingu ir itin asmenišku gestu - garbinimu. Tiesą sakant, kiekvienas garbina ir myli savaip. Tuo ir esame iš tikrųjų originalūs. Jeigu ieškome išoriško originalumo, vadinasi, dar nesupratome, jog tikrasis originalumas yra vidinis. Kartą tai supratęs, išorė tampa nebesvarbi, tai antrinis dalykas! Svarbu esminis originalumas, savitas būdas ieškoti kelio prie ištakų, atskleisti Dievo buvimą ir jį garbinti. Nė vienas iš mūsų negarbina Dievo taip pat kaip kaimynas. Sakoma, kad miške nėra dviejų vienodų medžių. Ir tai tiesa. Nėra dviejų vienodų gyvų būtybių. O mūsų gyvybė, mūsų, kaip žmonių, kaip dvasios, susietos su kūnu, alsavimas - tai garbinimas. Argi tai ne pats natūraliausias žmogiškas aktas? Tik garbindamas Dievą žmogus pilnutinai yra žmogumi. Jeigu asmuo nebegarbina, tai rodo, jog jis pamiršo, kas jį charakterizuoja. O tai baisu! Labai greitai jis paskęs anonimiškume. Kodėl tiek daug žmonių gyvena pasimetę bevardėje minioje? Tiek daug žmonių, kurie patiki bet kokia politine, sociologine ar psichologine programa? Todėl, kad jie pamiršta giliausią savo būties ir žmogiškojo gyvenimo reikšmę, kurią galima atrasti tik garbinant.

Iš esmės garbinimas yra pats asmeniškiausias žmogaus aktas. Tai pirmasis dalykas auklėjimo plotmėje. Jeigu negarbiname, Šventoji Dvasia negali mūsų auklėti. Jei kas manosi esąs vedamas Šventosios Dvasios, bet negarbina, galime neabejoti, kad jis klysta. Garbinimas - tai svarbiausias kriterijus. Kada kas nors skelbiasi Šventosios Dvasios vedamas ir apšviečiamas, tačiau, paklaustas: "Ar jūs garbinate?", atsako: "Nežinau, kas tai yra", tada galime būti tikri, jog tai ne Šventoji Dvasia. Tai jo paties vaizduotė, bet ne Šventoji Dvasia. Ji gali mus paveikti tik tada, jei mes garbiname. Tad garbinimas yra tasai aktas, kurį mums labai svarbu suprasti. Toks rekolekčių tikslas.

Trijų dienų žygis į dykumą, kad iš naujo atrastume krikščioniškojo gyvenimo prasmę... Nepamirškime, jog Dievas du tūkstantmečius formavo savo tautą per garbinimą. Pirmasis įsakymas: "Vieną Dievą garbinsi". O juk nė vienas brūkšnelis neišnyks iš Įstatymo. Taigi auklėjimo plotmėje garbinimas ir mums yra pirmasis įsakymas. Dievas mus auklėja per garbinimą.

Norėčiau papasakoti vieną gražią istoriją. Ji neišgalvota, tikra. Tai Citeaux vienuolyno abato tėvo Belorgey istorija. Kas jį pažinojo, žino, jog tai buvo neeilinis žmogus. Šiandien sakytume "charizmatikas" - tačiau tikras, gilus, ne vien tik apdovanotas išorinėmis charizmomis. Tai buvo tikrai išskirtinis žmogus, vėlyvas pašaukimas. Jis dirbo veterinaru armijoje (štai kaip Dievas ruošia būsimąjį abatą!). O atsivertė dėka broliuko trapisto, kurį sutiko traukinyje ir kuris jį nusivedė į savo vienuolyną. Pats tėvas Belorgey man tai papasakojo. Tame vienuolyne jis buvo užlietas Dievo malonės ir ten pasiliko. Trapistai yra kontempliatyvi bendruomenė, o jis kaip tik ir norėjo pradėti kontempliatyvų gyvenimą. Iš pradžių jam buvo suteikta ypatinga malonė. Viena iš tų giliųjų Dievo malonių, kurios apimtas žmogus nebemato nieko aplinkui. Ir jis nematė, kas vyko aplinkui, tai buvo stebuklinga! Vėliau, po keleto metų, kai jis davė įžadus, tarsi žvynai nukrito. Jis klausė savęs: "Kaip gi taip? Aš maniau, kad jie kontempliatyvūs, o jie tiesiog darbininkai!" Tai tiesa, didysis trapistų trūkumas yra kaip tik tas, kad kartais jie virsta paprasčiausia žemdirbių bendruomene. Tėvas Belorgey matė, kaip šie vienuoliai vakare, po sunkių darbų laukuose kartais labai sunkiai kalbėdavo Valandas - jie kovodavo su miegu... O ryte, kadangi jie keldavosi labai anksti, per trumpa naktis kartais tęsdavosi chore. Ir tik sunkiai plušėdami laukuose, jie išties buvo savimi. Taigi jis kalbėjo sau: "Maniau, kad įstojau į kontempliatyvią bendruomenę, o pasirodo, jie žemdirbiai!" Tada jis suprato, ko Dievas norėjo iš jo tuo metu: "Būk kontempliatyvus, melskis ir neteisk savo artimo."

Gerai būtų tai prisiminti rekolekčių metu: reikia ne žiūrėti į kitus, bet elgtis taip, kaip paskatina Šventoji Dvasia. Jei Dievas leidžia mums karštai melstis, šiukštu nežiūrėkime, kaip meldžiasi mūsų kaimynas. Iš to niekada nebūna jokios naudos, nes tokiu metu visai be reikalo teisiame kitą. Tad nereikia "žvairuoti" į tą, kuris yra šalia. Kai garbini, "nežvairuoji", nes abi akys išmeigtos į Dievą. Nežiūri viena akimi į Dievą, o kita į kaimyną... Ne. Meldiesi, garbini, nes esi Dievo akivaizdoje.

Grįžkime prie tėvo Belorgey. Vieną gražią dieną jis buvo paskirtas abatu. Tada jis tarė sau: "Dabar esu atsakingas už šią darbo bendruomenę, kuri turi tapti kontempliatyvi". Jis nebegalėjo nematyti, kas darosi aplinkui. Tuomet šaukėsi Šventosios Dvasios (kuri jo gan lengvai išklausė), ir Dvasia jam pasakė: "Primink jiems pareigą garbinti. Jie nebegarbina. Stengiasi

giesmėmis šlovinti Dievą, bet nebegarbina. Todėl aš nebeturiu jiems galios! Esu priversta palikti juos ramybėje." Tada jis klausė Dvasios, kaip jam pasielgti, o ši atsakė (trumpas vidinis pokalbis...): "Liepk jiems, kiekvienam, garbinti septyniskart per dieną."

Mėgstu pasakoti šią istoriją, nes septyni garbinimo aktai per dieną gali viską pakeisti. Ir visi tai gali padaryti rekolekcijų metu - tikrai lengva. O vieną kartą pradėjęs būtinai tęsi, nes septyni pagarbinimai per dieną - "vargšų brevijorius", pasauliečių brevijorius. Yra brevijorius, skirtas vienuoliams, tiems, kas pašventina dieną Valandų liturgija šlovindami Dievą. Tačiau yra ir "vargšų brevijorius", skirtas pasauliečiams, kurie užsiėmę daugeliu dalykų ir negyvena taip reguliariai kaip vienuoliai. "Vargšų brevijorius" pašventina dieną septyniais garbinimo aktais. Tai lengva, užtenka tik norėti. Norėti garbinti Dievą, "pabusti" Dievo akivaizdoje. Nedarykite to automatiškai! Ne. Reikia tikro garbinimo. O kai garbinimo aktas išties gilus, kūnas turi garbinti kartu su dvasia. Visa esybe garbiname Dievą, ne tik iškilčiausia proto viršūne, iškilčiausia širdies viršūne. Visa savo būtimi garbiname Dievą, pripažindami, kad jis yra mūsų Kūrėjas. Atsiduodame į jo rankas.

Toks turi būti pirmasis mūsų veiksmas vos tik nubudus ryte: pagarbinti Dievą, pripažinti, kad kiekvieną akimirką viską gauname iš jo, ir viską jam atiduoti. Jei esame keliese viename kambaryje, gali būti kiek sunkiau. Nors kita vertus, galų gale! Kokį nuostabų pavyzdį parodai garbindamas Dievą! Kodėl gi ne? Taip, turime pripažinti, kad Dievas, kurio kuriamasis veiksmas "neša" mūsų būtį, yra arčiau mūsų nei mes patys sau, ir paaukoti jam savo dieną. Garbindami aukojame savo dieną, aukojame gyvybę. Garbindami aplenkiamo savo mirtį. Pripažįstame, kad Dievas yra gyvenimo ir mirties Viešpats. Pripažįstame, kad jis mūsų Kūrėjas, ir viską jam atiduodame.

Ir vakare, prieš užmigdami, turime atlikti paskutinį dienos veiksmą - pagarbinti Dievą. O surasti dar penkis momentus tikrai nebus sunku: pavyzdžiui, pradant kiekvieną naują užsiėmimą, darbą.

Tėvas Belorgey tai paaiškino kiekvienam vienuoliui. Po to, pasikalbėjęs su kiekvienu atskirai, jis pakartojo tą patį visai susirinkusiai bendruomenei. Čia aš negaliu kalbėtis individualiai, esu priverstas iš karto kreiptis į visus - o tai labai blogai, nes kiekvienas sakys: "Tai tinka mano kaimynui, o ne man. Kaimynui labai naudinga, nes jis nemoka melstis. Aš moku, todėl man šito nereikia." Ne! Rekolekcijos mus visus padaro Šventosios Dvasios naujokais. Tokia rekolekcijų esmė. Šventosios Dvasios noviciate išmokstame krikščioniškojo gyvenimo abėcėlės - išmokstame garbinti. Darysime tai visą gyvenimą, darysime amžinai, nes amžinai būsime Šventosios Dvasios noviciate. Danguje tokia bus mūsų garbė. Būdami čia, žemėje, tai sunkiai suvokiame, tačiau danguje Šventosios Dvasios vedimas ir amžinas garbinimas bus mūsų garbė. Tad būtų gerai, kad jau čia, žemėje, kiekvieną mūsų dieną lydėtų septyni garbinimo aktai.

Užbaikime istoriją. Tėvas Belorgey man sakė, kad po šešių mėnesių jo darbininkai trapistai tapo kontempliatyviaisiais. Man visa tai pasirodė žavu, atpažinau čia Dievo veikimo būdą. Kiek daug krikščionių šiandien nebegarbina! Jie net nežino, ką tai reiškia. Jie vis dar kalba maldas, tačiau nežino, kas yra asmeniškasis veiksmas, nukreiptas į Dievą. O juk tai ir yra garbinimas. Garbindamas žmogus yra vienas prieš Dievą. Gera būti vienam Dievo akivaizdoje! Tai suteikia šiek tiek autonomijos, čia užgimsta mūsų

asmenybė. Iš esmės mes būname tikri tik Dievo akivaizdoje. Būtent todėl garbinimas mus gražina į praktinę tiesą ir išlaisvina iš viso kito, kadangi būdami priešais Dievą žinome, jog jis mus saugo. Mes esmiškai išsivaduojame iš įprastinio sąlygotumo, kai garbiname, kai pripažįstame, kad esame priklausomi nuo Dievo ir kad pagaliau priklausome tik nuo jo.

Garbinimas turėtų vesti į didesnę artumą su Dievu. Tai - slenkstis, vedantis į vidinę malda, į tiesioginę sąlytį su Dievu per tikėjimą, viltį ir meilę. Išties čia kalbama apie vidinę malda, o ne vien tik maldų kalbėjimą. Gerai, jei kalbi maldas, tačiau supraskime, jog tai turi vesti prie vidinės maldos. Kaip sako Šventasis Tomas, kiekviena žodžių malda nukreipta į vidinę malda - ir svarbi yra būtent pastaroji. Tai suprantama, juk "Dievas yra dvasia". Taigi jis pirmiausia nori vidinės maldos. Melstis žodžiais bendruomenėje - tai puiku, jei yra ir asmeninė malda. Žodžių malda gali padėti. Tai, kad meldžiamės drauge su kitais, kalbėdami rožančių ar giedodami psalmes, gali mums padėti. Tačiau atsitinka ir taip, kad žodžių malda nė kiek nepadeda, nes "miname" nevienodu ritmu. kažkas pašonėje meldžiasi visu greičiu. Toks jo ritmas... bet mes vos spėjame paskui jį. Ir yra tokių, kurie malda kalba labai labai lėtai, tuomet mes užmiegame! Beje, pareiga giedoti tuo pat metu ir tokiu pat būdu kaip kiti, yra nemenka praktika. Liturginė malda visuomet pareikalauja tokios pastangos. Tai išties didinga, tačiau liturgiją turi lydėti asmeninė malda. Jau vien dėl to, kad ne visuomet galime turėti krikščionių bendruomenę pašonėje! Rekolekcijų metu reikia abiejų dalykų. Bendra žodžių malda turi vesti mus į garbinimo tylą. Kai garbinsime, būdami priešais Švenčiausiąjį Sakramentą, kiekvienas širdyje prašykime, kad Jėzus mus išmokytų pasinerti į tylą, garbinti. Garbindami suartėjame su Jėzumi. Šis artumas ir yra rekolekcijų esmė: garbindami atrandame Jėzų. Tai svarbiausia.

Per rekolekcijas taip pat reikia patikrinti savo sąžinę. Tai gerai. Nereikia šito perdėm pabrėžti, bet vis dėlto tai gerai. Susumuoti rezultatus, bet ne psichologiniame lygmenyje - tai rekolekcijų metu nebūtina, nors galima. Gali, pavyzdžiui, susiprasti, kad esi pervargęs, ir pasistengti geriau išsimiegoti. Tačiau toks tyrimas neužima daug laiko!

Gali būti ir kitokių nesklandumų, žiūrint psichologiškai. Pavyzdžiui, gali pastebėti, kad per lengvai supyksti arba kad niekada nepyksti, nes esi tam nepajėgus... Taip irgi atsitinka. O žmonės, kurie niekada nepyksta, neretai pykdo kitus. Kai tokiam ką nors sakai, atrodo, kad viskas susmenga tartum į sviestą, lyg išvis nieko nebūtum pasakęs. Nėra geresnio būdo supykdyti žmogų...

Kartais gerai atlikti nedidelį psichologinį patikrinimą, tačiau per daug to nepabrėžiant. Mums svarbu save patikrinti Kristaus akivaizdoje. Atradę Jėzų, mes atsiveriame jo žvilgsniui ir klausiamo, ko jis iš mūsų laukia. Tai ir yra krikščioniškas sąžinės patikrinimas: viską peržvelgti, pamatyti, jog esame nusidėjėliai... nes labai svarbu pripažinti savo nuodėmingumą. O suprasti, kokia yra pagrindinė nuodėmė, vyraujanti tendencija, tikrai nesunku. Išties neverta ilgai ieškoti: galiu tuoj pat pasakyti apie kiekvieną, nes mūsų kaltės visiškai neoriginalios. Mes esame originalūs meile ir garbinimu, bet ne kaltėmis. Kartais žmonės sako: "Noriu viską patirti". Ir tuomet leidžia sau daryti bet ką. Vargšai! Jie nemato, kad nuodėmės patirtis yra negatyvi ir todėl visiškai neoriginali. Vienintelis mūsų originalumas - tai meilė, tikra meilė. Labai svarbu tai suprasti, nes itin lengvai leidžiamės

suviliojami. Kiek kartų aš tai mačiau! Mačiau žmones, patikėjusius idėja, kad reikia turėti kuo daugiau įvairiausių patirčių. Pasisaugokit! Naudos iš to nebus. Nuodėmė nėra tikra patirtis - tai negatyvus savo būties pažinimas. Šventoji Kotryna Sienietė sako, kad nuodėmė - tai nebūtis. Per nuodėmę mes tampame nebūtimi. Ji mus laužo, ne stato, todėl nėra tikra patirtis.

Kokia yra vyraujanti nuodėmė? Tai puikybė - neverta toli ieškoti. Nebent protas būtų visiškai neišsivystęs - ir todėl žmogus būtų visiškai nepajėgus išpuikti. Tada tenka atsigriebti kitaip, tapti "šliaužiojančia" būtybe - taip irgi gali nutikti. Tačiau vyraujanti normalių žmonių nuodėmė - puikybė. Tad nėra reikalo jos ilgai ieškoti, tačiau būtina ją susekti savyje. Reikia stoti prieš Kristų, nuodugniai save ištirti, kad galėtum viską pradėti su nauju polėkiu. Tokia rekolekcijų esmė.

Mėginsime išsigilinti į šv. Jono evangeliją, nes, mano manymu, ji turėtų mums padėti. Stengsimės suprasti svarbiausius šios evangelijos aspektus. Neimsime jos visos - tai būtų neįmanoma per tokį trumpą laiko tarpą (jei Dievas duos, galėsime pratęsti kitą kartą). Rekolekcijų tikslas - užymėti pagrindinius kelius, suvokti svarbiausius krikščioniškojo gyvenimo aspektus. Paskaitų kiekvienas klausysis savitai, tačiau visi klausysis pirmiausia tam, kad jos padėtų maldoje. Ir jei per paskaitas iškilis kokių sunkumų, kažkas bus nesuprantama, reikia nedvejojant tai pasakyti, nes labai blogai, jei lieka klaustukų. Sakau tai, nes svarbu, kad vieni kitais broliškai pasitikėtume.

Aš kalbėsiu visiškai pasitikėdamas ir kuo nuoširdžiausiai, nes tai padeda. Būtų gerai, kad vieni kitais pasitikėtume ir būtume nuoširdūs, bet tai turi būti išties abipusiška. O kad taip ir būtų, prašau jūsų melstis už pamokslininką. Tai labai svarbu. Reikia melstis, kad jis būtų Šventosios Dvasios įkvėptas. Beje, tai tik į naudą rekolekcijų dalyviams, nes Dvasios įkvėptas pamokslautojas pasakys būtent tai, ko jie laukia. Tai bus tarsi gyvas žodis, kuris paliečia tiesiogiai. Jei klausytojai nesimeldžia, pamokslininkas paliekamas savo nuožiūrai ir kalba pagal savo supratimą. Tikėkimės, jis neprišnekės kvailysčių, bet tai, ką jis pasakys, nepasieks klausančiųjų širdies gelmių. Kad žodžiai paliestų širdį, reikia melstis už kalbantįjį. Tai paslaptina, tačiau taip yra, tai byloja ir gyvenimo patirtis. Kalbėtojas pasako kaip tik tai, ko mums reikia, jei už jį meldžiamės. Tai didinga. Tai krikščioniškojo gyvenimo slėpinys. Mes dalijamės Dievo žodžiu, vieni kitiems jį perteikiame, kad galėtume vis labiau gyventi Kristaus slėpiniu.

Žinoma, aš meldžiuosi už jus. Ėmiau už jus melstis vos sužinojęs, kad turėsiu čia skaityti rekolekcijas. Būkite jose taip, tarsi iš tiesų būtumėte vieni prieš Dievą, ir nesirūpinkite kaimynu. Tam tikru metu labiausiai parodote savo meilę artimui, perdėm juo nesirūpindami. Aišku, neleiskite jam numirti šalia jūsų, bet nesirūpinkite juo per daug. Visą dėmesį sutelkite į tai, ką turite padaryti. Skaitykite Šventąjį Raštą, Jono evangeliją. Bet pirmiausia būkite arti Jėzaus ir prašykite, kad Šventoji Dvasia jus išmokytu vidinės tylos. Ir prašykite Mergelės Marijos pagalbos.